

[Poul Møller.]

heder, virker også alt for svag. Her burde det tidligere danske krav om forudgående godkendelse af medlemslandene være mindstemålet, for denne undtagelsesklausul kan nemlig sætte hele planen over styr. Det samme gælder bestemmelserne om beskyttelsesforanstaltninger, der kan iværksættes af hvert af medlemslandene til fordel for et bestemt erhverv eller et bestemt geografisk område.

Klageproceduren og klageinstansen synes heller ikke at have den fasthed, som må være i alles interesse, hvis der skal komme noget godt ud af foretagendet. I det hele taget har det forbavset mig, at man har været så ivrig for at undgå fasthed og faste institutioner med visse beføjelser. Da der forhandlede om det store frihandelsområde, støttede både Storbritannien og bl. a. Danmark tanken om faste institutioner, der var udstyret med kompetence. Begrundelsen herfor var ligetil, det var frygten for, at det hele ellers intet blev til. Hvorfor nu denne forandring? Er det, fordi England nu er uinteresseret, og skyldes denne kønede britiske interesse, at England har interesser i et stort område, der kan holde de andre store stater i Europa med institutioner af denne karakter i ave, men at England til gengæld ikke i det nu planlagte lille område vil have de samme og små drabanter til at give Storbritannien direktiver? Strider det imod den britiske værdighed, at de seks små lande skulle kunne give direktiver og bestemme noget om Storbritanniens politik — den værdighed, der så smukt har fundet udtryk i linjen: „Rule, Britannia, rule“?

Disse forhold og meget mere giver os et indtryk af uklarhed, som næppe kan bortvejres under denne debat, og som den højtærede udenrigsminister slet ikke har gjort rede for. Men denne uklarhed formindskes jo ikke ved den regeringserklæring, udenrigsministeren afgav om de indenlandske foranstaltninger, regeringen vil gennemføre i forbindelse med Danmarks tilslutning til det lille frihandelsområde.

Vi kender ikke den toldlov, regeringen påtænker at gennemføre. Vi ved ikke, hvilke eksportfremmende foranstaltninger den sigter imod. Også disse faktorer må jo gå ind som brudstykker i det endelige mønster. Men man må forstå, hvor vanskeligt rege-

ringen derved gør det for oppositionen at tage nogen stilling og at påtage sig et ansvar.

Min gruppe vil naturligvis til sin tid behandle de forslag, regeringen fremsætter. Men da de er afledt af den principbeslutning, flertallet formentlig vil træffe, og da vi ikke kender disse foranstaltninger så lidt som det, principbeslutningen fører til, kan man næppe forvente, at vi skal påtage os et medansvar for igangsætningen af hele denne udvikling.

I øvrigt vil jeg gerne i denne forbindelse spørge den højtærede udenrigsminister, om han er bekendt med, at andre af frihandelsområdets lande påtænker tilsvarende toldforhøjelser og eksportfremmende foranstaltninger inden 1. januar 1960. Hvis det er tilfældet, kan vi hurtigt være lige vidt.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger i anledning af udenrigsministerens redegørelse for de nordiske planer. Vi har vistnok alle sammen en fornemmelse af, at det er noget, som det ikke er godt at dvæle for længe ved. Hvor er der talt om dette nye forsøg på nordisk enhed, og hvor må vi mindes Henrik Ibsens digt „Langt borte“. Også dengang skrev man gravsange over den politiske skandinavisme:

„Af frasernes tåger og festernes røgelse formes et verdenshistoriens spøgelse“.

De gustne overlæg, som den højtærede økonomiminister omtalte i forbindelse med denne sag i 1956, synes atter at have sejret over den nordiske sag. Skønt det netop var som led i et frihandelsområde, man udformede den nordiske toldunion og mente den hørte hjemme, bliver den dog ikke realiseret nu. Frihandelsområdet får man nu, ganske vist kun halvt eller kvart, men den nordiske union som led af et frihandelsområde måtte opgives på Englands bud.

Når historien engang skal skrives om denne episode for Norden, er jeg bange for, at mangelfuld politisk ledelse og manglende politisk vilje atter må bære ansvarets byrde. Hellere brødløs end rådløs, siger et godt gammelt ord. Derfor er man nu i sin kvide enedes om at oprette et råd, oven i købet et ministerråd. Bare man nu ikke igen leger med tanker, som man ingenting mener med, og foregøgler fremskridt for at skjule tilbageskridt. Lad mig sige, at hvis resultatet skulle blive de syvs etablering,